

Budapestre vonatkozó újságcikk

Osztályozás

792

Szerző:

Cím: *A Városi Színház a Népszínház ellen*

Forrás:

*Pesti Hírlap**Bp*
(Hely)*1923. 1. 10*
(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Hely

Városi Színház

Idő

"1923"

Személy

Helyszám

színház és zene.

A Városi Színház a Népszínház ellen.

Botrányos esetről kell beszámolnunk. A régi Népszínházat a közönség rajongó lelkesedése mellett föltámasztotta annak egykor kiváló személyzete Blaha Lujzával élén s őt zsufolt házzal több milliót szerzett nemes jótékony célra: a Népszínház nyugdíjas művészei, a fővárosi árvák, a mentők, az újságírók jótékony egylete s a Nemzeti színház fölépítése javára. A jótékony intézetek megkérték a jeles művészi gárdát, hogy ismételjék meg ez előadásokat, amelyeknek jegyeit a közönség elkapkodja s most ime a művészi értékű előadások és nemes jótékony-ság utjába áll a szűkkeblű féltékenység: Abrányi Emil, a Városi Színház igazgatója, a főváros vezető-ségénél tiltakozott az ellen, hogy a Népszínház meg-ismételje előadásait, melyek szerinte elvonják a Vá-rosi színház előadásaitól a közönséget. Nagyobb szegénységi bizonyítványt nem állíthatott volna ki senki a Városi Színház előadásairól, mint aminő Abrányi igazgató ur beadványa. Tessék a Városi Színházban jó előadásokat tartani, majd akkor nem fog annak ártani a Népszínház. Ha pedig nem tud-nak konkurrálni a régi gárda heti egyetlen előad-sával, akkor vonuljanak ki végleg a Városi Szín-házból s adják át egészen a Népszínháznak, mely a maga őseréjéből feltámadt s melyet többé agyonütni nem lehet. Nem engedi azt a közönség, mely meg-győződött, hogy a régi intézet művészi stílusa és irodalmi iránya, valamint a művészi személyzete megérdemli, sőt megkövetelheti, hogy hajlékot ad-janak neki. Lehetetlen dolog, hogy az állam, mely könnyelműen lebontotta a Nemzeti Színházat, egy-szerre két fővárosi színházat is kisajátított, a Népszínházat és a Városi Színházat, melyekben a ma-gánvállalkozás nemzeti kulturát és jó tüzetet is csinált. A művészet érdeke megköveteli, hogy a föltá-madt Népszínháznak helyet adjanak Budapesten. S elsősorban a régi Népszínház épülete és a Városi

színház lehetnek számításba e kulturális kötelesség teljesítésében. Ebben a kérdésben a főváros egész közönsége a legerélyesebb föllépést várja a főváros hatóságától.

Abrányi Emil még az árvák javára rendezett előadás előtt, december 19-én a következő beadványt intézte a Városi Színház városi vezetőségéhez:

Miután már több ízben előfordult, hogy a Városi Színház Tektetés Városi Vezetősége a Városi Színházat a színház igazgatóságának előzetes hozzájárulása nélkül idegen előadás céljaira átengedte és az átengedés tényéről a Városi Színház igazgatóságát egyszerűen tudomásul-vétel céljából értesítette, kénytelen vagyok a Városi Szín-ház Tek. Városi Vezetőségét tisztelettel figyelmeztetni, hogy ezzel az eljárásával egy olyan szokást honosít meg, ami ellen a Városi Színház igazgatósága a leghatározot-tabban tiltakozik, 1. szerződésadta jogánál fogva, 2. pe-dig technikai okokból is, miután csak a színház művészi vezetősége bírálhatja el, hogy mikor lehet egy idegen előadást a színház programjába illeszteni. Hogy pénz-ügyileg mennyit ártanak ezek az idegen előadások a szín-háznak, csökkentve a rendes előadásaink látogatottságát, arra azt gondolom felesleges felhívnom a Tek. Városi Vezetőségét figyelmeztetni. Epen e miatt a magam részéről az évad hátralevő részében semmiféle extra előadás meg-tartásához nem fogok hozzájárulni és felettes hatóságom-at is az ilyen irányú kérések legridegebb elutasítására fogom felkérni, mivel ami ennél a színháznál ebben az irányban történik, az már tulép minden határt.

Nagyon kérem a Tek. Városi Vezetőségét is engem ebben az irányban támogatni és a jövőben idegen előadás kérelmezése esetében a Városi Színház igazgatóságának hozzájárulását az engedély megadása előtt kikérni és arról meggyőződni, hogy egy ilyen előadás megtartása színháztechnikai szempontból lehetséges-e.

A beadvány hivatalos uton a Népszínházi Bi-zottmány elé került, ahol a legutóbbi ülésen, — a távollévő polgármester helyett Löbmayer Jenő ta-nácsnok elnökletével foglalkoztak azzal. Az alábbi-akban közöljük az ülés leforgásának egyrészét, részletét:

Faller János tanácsjegyző: Egyszerűen nem áll az igazgató urnak az a kijelentése, hogy kész dol-gok elé állítottuk. A múltban minden egyes alkalommal, mielőtt vasárnap délelőtti előadásokat en-

gedélyeztünk volna, mindig a véleményét kértük, sőt arra is kértük, hogy támogassanak minket ezen kérelmek elutasítása dolgában.

A beadvány tartalma a legsúlyosabban Hor-szky Jánost érintette. Horvathy, a bizottság ülésén a kö-vetkezőkben válaszolt a beadványra:

— Tisztelettel van szerencsém bejelenteni a mélyen tisztelt bizottmányának, hogy báró Wlassics Gyula főigazgató urral bátor voltam közölni, hogy a három diszeladást a Városi Színházban óhajtnak megtartani. A főigazgató ur, megadta az engedélyt. Vasárnap délelőtt, a hivatalos órák alatt, kerestük az igazgató urat irodájában, hogy az előadások megtartásához az ő hozzájárulását is megnyerjük, de nem tudtuk megtalálni. Rendkívül rosszul esik nekünk Abrányi igazgató ur beadványa a Népszín-házi Bizottmány ellen, amely őt ehhez a kétségtele-nül megérdemelt pozícióhoz juttatta. Az a beállítás, hogy a népszínházi előadások ártanak a színház be-vételeinek, egyszerűen lehetetlen, sőt ellenkezőleg hozzájárulnak a színház népszerűsítéséhez. A beadv-ny állásfoglalás a Nemzeti Színházra megindult gyűjtés és az ellen, hogy az előadásokkal nemes, kul-turális és jótékony célokat szolgáljunk.

Weisz Konrád: Minden esetre figyelmeztetni kell az igazgató urat, hogy a Népszínházi Bizottmány sem meg nem érdemelte ezt a hangot, sem nem tűri. Egyébként a Népszínházi Bizottmánytól nem enged-jük elvitatni azt a jogot, hogy kulturális szempont-ból akkor veszi igénybe a színházat — a tekintetes tanáccsal egyetértően — amikor helyesnek és szük-ségesnek tartja.

Löbmayer elnök: Ezeket mi ki fogjuk fejteni válaszukban és azt is, hogy mi a Városi Színház mai jövendelmességével nem vagyunk megelégedve. És megmagyarázzuk ebben az átiratban azt is, hogy mi ennek az oka: a rossz darabok, amelyeket az ide-n előadtak.

Bibó Horváth János rávilágított a városi Szín-ház igazgatóságának érzékenységére. A bizottmány még több éleshangú felszólalás után elhatározta, hogy határozott és energikus han-gon visszautasítja a beadvány vádjait, de a választ nem Abrányi Emil igazgatóhoz hanem báró Wlas-sics Gyula főigazgatóhoz küldi, mert csak őt tartja illetékesnek, az ügy tárgyalására.